

Ayrılmadı könül candan...

Ruhun şad olsun, Ulu Öndər!

Bu il Zəfərimizin 5 yaşını qeyd etdik

Səndən başlayan ZƏFƏR YOLU davam edir və davam edəcək!

Elə tarixi şəxsiyyətlər var ki, cismən əbədiyyətə qovuşsalar da, əbədiyaşarlıq qazanırlar, xalq və dövlət onların əməllərindən, parlaq ideyalarından hər zaman bir mayak kimi bəhrələnir. Hər bir azərbaycanlının xatirəsinə böyük ehtiram bəslədiyi dahi insan

Heydər Əliyev kimi. Tarixin bu günündə - 2003-cü il dekabrın 12-də Azərbaycana Amerika Birləşmiş Ştatlarının Klivlend Klinikasından acı xəbər gəldi. Həmin xəbərdə adı müasir tariximizə qızıl hərfərlə yazılan, müstəqil Azərbaycanın möhkəm

təməlini yaradan, bizləri heç vaxt dəyərini itirməyəcək azərbaycançılıq ideologiyası, gələcək inkişaf konsepsiyası ilə silahlandıran Ulu Öndər Heydər Əliyevin vəfat etdiyi bildirilirdi. Xatirəsi xalqımızın qəlbində əbədi yaşayacaq Ümummilli Liderimiz dekabrın 15-də

Bakıda, Fəxri xiyabanda dəfn olundu. Həmin gün Bakı küçələri insan selinə qorq olmuşdu. Üzlərdə, baxışlarda, qəlblərdə ağır hüzn var idi. Hər hər bir azərbaycanlı milli qürur simvoluna çevrilmiş Heydər Əliyevə son borcunu verməyə tələsirdi.

Vəfatından 22 il ötməsinə baxmayaraq, bu gün də Heydər Əliyev düşüncələrimizdə və qəlbindədir. Ötən illər Onu bizdə əsla uzaqlaşdırmır, əksinə zaman keçdikcə Ulu Öndərin Azərbaycan naminə gördüyü işlərin miqyası daha aydın şəkildə dərk olunur.

Keçmiş sovet rejiminin ideoloji buxovlarını sıdıran tarixi şəxsiyyət

Tarixdə şəxsiyyət-liderlərin rolu mövzusu həmişə aktual olub. Ayrı-ayrı ölkələrin təcrübəsindən, keçdikləri yoldan bəlli olduğu kimi, parlaq zəkası, cəsarəti, digər müstəsna keyfiyyətləri ilə xalqın inam və güvənə yerinə çevrilən liderlər həmişə cəmiyyətə yeni ideyalar ötürüblər, ən çətin anlarda belə insanları ümidsizliyə qapılmağa qoymayıblar, onları milli məfkurə ətrafında birləşdiriblər, mübarizəyə ruhlandırıblar. Sözlün geniş mənasında liderlər zamanın məhdud çərçivəsinə sığmayaraq zəruri hallarda tarixin axarını dəyişməyi bacarırlar.

Azərbaycan üçün belə əvəzolunmaz sima misilsiz fəaliyyəti ilə xalqımızın ümummilli lideri soviyyəsinə yüksələn Heydər Əliyevdir. Ümummilli lider Heydər Əliyev barəsində söhbət açanda ilk növbədə Onun müdrikliyi və milli təəssübkeşliyi, xalqına bağlılığı yada düşür. O, uzaqgörən olduğu qədər də milli təəssübkeş idi, bu Vətənin, bu xalqın oğlu olduğuna görə sonsuz qürur duyurdu.

Məlumdur ki, Heydər Əliyev Azərbaycana bir-birindən fərqli qütblərdə dayanan iki ideoloji formasiyada rəhbərlik edib. Lakin şərait, ideoloji tələblər müxtəlif olsa da, Heydər Əliyevin milli ruhu

və uzaqgörənliyi Onun Azərbaycana rəhbərlik etdiyi hər iki dönmədə - istər keçmiş sovet dövründə, istərsə də müstəqillik illərində respublikamızın böyük uğurlar əldə etməsinə yol açıb. Keçmiş sovet dövrü milli respublikalar, o cümlədən də Azərbaycan üçün bir sıra qadağalarla səciyyələnirdi. 1969-cu ildə Azərbaycanın rəhbərliyinə gələn Heydər Əliyev isə rejimin buxovlarını məharətlə sıdıraraq milli dirçəlişə, gələcəkdə müstəqil yaşamağa zəmin ola biləcək fundamental əsaslar yaratmağa nail oldu. Heydər Əliyev qısa müddətdə respublikamızı keçmiş ittifaqın aqrar əlavəsindən çıxardaraq yüksək texnologiyalı sənayə inkişafına istiqamətləndirdi.

Heydər Əliyevin Azərbaycanın sabahı naminə misilsiz fəaliyyəti bütün mühüm istiqamətləri əhatə edirdi. Bu sırada Ulu Öndərin milli mədəniyyətə, ədəbiyyata, Azərbaycan dilinə böyük qayğısını xüsusi qeyd etmək lazımdır. Milli-mədəni irsin xalqın özünüdərk hissinin yüksəlməsində rolunu yüksək qiymətləndirən Heydər Əliyev ənənələrin qorunub saxlanılmasını, Bakıda ədəbiyyat və incəsənət xadimlərinə abidələrin ucaldılmasını, klassik şair və yazıçıların əsərlərinin çapını daim

diqqət mərkəzində saxlayırdı ki, bütün bunlar da insanlarda milli mənsubiyyətə görə sonsuz qürur yaradırdı. Möhz Heydər Əliyevin milli təəssübkeşliyinin nəticəsi idi ki, Azərbaycan dili respublikamızda konstitusiyaya və dövlət dili statusu qazandı.

Ümummilli Liderin zamanında məqsədyönlü şəkildə yaratdığı zəngin irs sonralar müstəqil Azərbaycanın iqtisadi və mədəni əsərlərinə çevrildi. Bu zəngin irsdən kənarda müstəqil respublikamızın nə iqtisadiyyatını, nə də mədəniyyətini təsəvvür etmək mümkün deyil. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın sovet hakimiyyəti illərində müstəqil olmasa da, inkişaf etdiyi, ələlxüsus da ötən əsrin 70-80-ci illərində ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında həm iqtisadi, həm də sosial sahədə böyük uğurlar qazandığını məmnunluq hissi ilə diqqətə çatdıraraq vurğulayıb: “70 il Azərbaycan xalqı Sovet İttifaqının tərkibində yaşayırdı. Baxmayaraq ki, müstəqil deyildik, Azərbaycan xalqı inkişaf edirdi. Xüsusilə 1970-1980-ci illərdə ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan sürətlə inkişaf etmişdir, həm iqtisadi, həm sosial sahədə böyük uğurlar qazanmışdır”.

Cəsarət və milli təəssübkeşlik fədaisi

Öndər öndər Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətini qısa şəkildə səciyyələndirək, bu böyük insanın ömrünün bütünülklə xalqına, Vətəninə bağışlandığı fikrini qətiyyətlə ifadə edə bilərik. Onun həyatı cəsarət nümunələri-ən kritik məqamlarda belə gözləmə mövqeyi tutmadan Azərbaycan üçün zəruri olan addımları atması, təleyüklü qərarlar qəbul etməsi kimi məqamlarla zəngindir. 1990-cı il yanvarın 19-dan 20-ə keçən gecə Bakıda törədilən qanlı faciəni xatırlayaq. 20 Yanvar qətləmin imperiya qüvvələri tərəfindən törədilmişdi. Hadisələrin birbaşa günahkarları olan keçmiş ittifaqın rəhbərliyi Bakıda törədilən qırğın barədə xəbərlərin imperiyanın özündə və sərhədlərindən kənara yayılmasını qətiyyətlə istəmirdi və bu məqsədlə repressiv tədbirlərə əl atılırdı. Belə vəziyyətdə Heydər Əliyev heç nədən çəkinməyərək, Özünün və ailə üzvlərinin həyatını təhlükə qarşısında qoyaraq Azərbaycanın Moskvadakı daimi nümayəndəliyinə gəldi, Bakıda törədilən qırğını qətiyyətlə pislədi. Ulu Öndər bu cəsarətli addımı ilə bir tərəfdən imperiya qüvvələrinə meydan oxudu, digər tərəfdən isə Azərbaycan ətrafında informasiya blokadasını yarıdı, xalqına böyük təsəlli vermiş oldu.

Ulu öndər Heydər Əliyev Azərbay-

can Respublikası Ali Sovetinin 1991-ci il 7 mart tarixli sessiyalarında da böyük cəsarət nümayiş etdirərək Dağlıq Qarabağla, respublikamızın müstəqilliyi ilə bağlı fikirlərini açıq şəkildə dilə gətirdi. Ulu Öndər təzyiqlərə baxmayaraq sonrakı illərdə də müstəqillik ideyalarının müdafiəsində dayandı. 1991-ci il martın 17-də keçmiş sovet ittifaqının saxlanması ilə bağlı keçirilən referendumu yada salaq. Respublikanın o vaxtkı rəhbərlərinin loyallığının, qətiyyətsizliyinin, müstəqillik ideyalarından uzaq olmalarının nəticəsi idi ki, Azərbaycan da həmin referendumda qoşuldu. Lakin burada da Heydər Əliyev nə qədər qətiyyətli olduğunu nümayiş etdirdi. Ulu Öndər Naxçıvanın referendumda iştirak etməməsi ilə bağlı çağırış etdi və keçmiş ittifaqın, Azərbaycanın sabiq rəhbərliyinin təkidlərinə, hədə-qorxularına rəğmən bu çağırışını geri götürmədi. Beləliklə də, Naxçıvan saxta referendumu qoşulmadı.

Heydər Əliyev yox, başqa kim imperiyanın mövcudluğu şəraitində belə cəsarətli addımlar ata bilərdi? Sualın cavabı bəllidir: Heç kim! Bunu ancaq cəsarət və milli təəssübkeşliyin zirvə nöqtəsində qərar tutan Heydər Əliyev edə bilərdi və etdi də!

Naxçıvandan başlayan və bütün ölkə miqyasında davam etdirilən müstəqillik mücadiləsi

Qeyri-sağlam məntiqlə keçmiş ittifaq rəhbərliyindən uzaqlaşdırılan Heydər Əliyev həyatının sonrakı mərhələsində əvvəlcə blokada şəraitində olan Naxçıvanda, sonra isə bütün ölkə miqyasında müstəqillik mücadiləsi apardı. Məlumdur ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Sovetinin 17 noyabr 1990-cı il tarixində çağırılan sessiyasına Heydər Əliyev Sədrlik edirdi. Həmin sessiyada Heydər Əliyevin cəsarəti, milli təəssübkeşliyi, xalqına bağlılığı bütün cəhətləri ilə bir daha özünü büruzə verdi. Sessiyada Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Naxçıvan Ali Sovetinin adı dəyişdirilərək Naxçıvan Respublikasının Ali Məclisi adlandırılması haqqında qərar çıxarıldı, eyni zamanda, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin o vaxtlar çoxlarının tanımadığı üçrəngli bayrağı Naxçıvan Ali Məclisində qaldırıldı. Xatırladaq ki, həmin dövrdə hələ Sovet İttifaqı kommunist partiyası fəaliyyət göstərirdi. Heydər Əliyev isə təhdidlərdən, Özü və ailəsi üçün yaranan biləcək təhlükələrdən çəkinməyərək respublikamızın gələcək taleyi baxımından müstəsna əhəmiyyət daşıyan qərarların qəbul olunmasına nail oldu. Bir qədər sonra - 1991-ci il fevralın 5-də Azərbaycan Respublikasının Ali Soveti Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin vəsatətinə baxaraq üçrəngli bayrağın Azərbaycanın dövlət bayrağı kimi

qəbul edilməsi haqqında qərar verdi.

1991-ci il sentyabrın 3-də Naxçıvan Ali Məclisinin Sədri seçilən Heydər Əliyev Özünlün şəxsi nüfuzundan və yüksək diplomatik bacarığından istifadə edərək qonşu Türkiyənin, İranın siyasi rəhbərliyi ilə təmasları gücləndirdi və blokada şəraitində yaşayan muxtar respublikanı erməni təcavüzündən, aclıqdan, səfalətdən qorudu. Eyni zamanda, Heydər Əliyev xalqda müstəqillik uğrunda mübarizə əzmini möhkəmləndirməyə çalışırdı.

Müstəqilliyimizin ilk illərinin mənzərəsinə göz önündə canlandırılanda Heydər Əliyev dühasının hüdudsuzluğu, Onun Bakıya qayıdışının və paytaxtda ölkəyə rəhbərliyə başlamasının nə qədər böyük məna kəşb etdiyi barədə konkret təsəvvür yaranır. Ötən əsrin doxsanıncı illərinin əvvəllərində bütövlükdə Azərbaycan da çox ağır vəziyyət hökm sürürdü. 1992-ci ilin yazında qeyri-legitim yolla hakimiyyətə gələn AXC-“Müsavat” iqtidarının sərəşətsizliyi ucbatından müstəqilliyimiz ciddi təhdidlərlə üz-üzə qalmışdı. Problemlər getdikcə artır, xaos dərinləşirdi. Hakimiyyət strukturlarına, o cümlədən silahlı birləşmələrə nəzarəti itirən ozamankı Azərbaycan iqtidarı 1993-cü ilin yayında ölkəni vətəndaş müharibəsi təhlükəsi ilə üz-üzə qoydu. Belə ağır məqamda insanlar təkidlə

Heydər Əliyevin Azərbaycanın siyasi rəhbərliyinə qayıtmasını tələb edirdilər. Heydər Əliyev həmin ağır günlərdə xalqını tək buraxmadı və respublikamızın rəhbərliyinə qayıtmağa razılıq verdi. O, iyunun 9-da Bakıya gəldi. Heydər Əliyev 13 iyununda parlamentdə çıxış etdi, Gəncəyə gedib oradakı vəziyyətlə tanış oldu. 15 iyununda isə Heydər Əliyev Azərbaycan Ali Sovetinin Sədri seçildi. Beləliklə, respublikamız diletant, naşı və həris insanların hakimiyyətindən qurtuldu. Azərbaycanın sabitlik və inkişafı səciyyələnən qurtuluş tarixi başladı.

Azərbaycan xalqının böyük etimadı əsasında Heydər Əliyev ilk dəfə 1993-cü il oktyabrın 3-də, sonra isə 1998-ci il oktyabrın 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildi. Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycana rəhbərlik etdiyi 1993-2003-cü illərdəki fəaliyyəti, heç şübhəsiz ki, dövlət quruculuğunun bütün istiqamətlərini əhatə edirdi. Prezident İlham Əliyev ölkəmizin real müstəqilliyinin əsasının 1993-cü ildə Heydər Əliyev tərəfindən qoyulduğunu xatırladaraq vurğulayıb: “1993-cü il tariximizdə dönlüş nöqtəsi olmuşdur. Əslində, bizim müstəqil tariximiz o ildən başlamışdır. Çünki 1991-1993-cü illərdə müstəqillik formal, şərti karakter daşıyırdı. Azərbaycan demək olar ki, xaricdən idarə olunurdu. Biz hamımız bunu yaxşı bilirlik. Ona görə Azərbaycan xalqı haqlı olaraq Heydər Əliyevi Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin banisi, Azərbaycan dövlətinin qurucusu kimi tanıyır və bu, tarixi həqiqətdir”.

Heydər Əliyev yolu ilə tarixi zəfərlərə

1993-cü ildən başlayan qurtuluş yolu ilə inamla irəliləyən Azərbaycan böyük uğurlara imza atıb. Bu uğurların təməlinə dayanan əsas amil isə Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu siyasətin son 22 ildə Prezident İlham Əliyev tərəfindən inamla davam etdirilməsidir. Prezident İlham Əliyev hələ 2003-cü ildə ilk dəfə dövlət başçısı statusunda fəaliyyətə başlayarkən bəyan etdi ki, Onun üçün bundan sonra əsas vəzifə Heydər Əliyev siyasətini davam etdirmək olacaq. O, verdiyi vədə sadıq qalaraq Ulu Öndərin əsasını qoyduğu siyasəti həm yüksək səviyyədə davam etdirib, həm də müasir çağırışları nəzərə alaraq yeni çağırışlarla daha da zənginləşdirib.

Azərbaycanda Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu siyasətin dövlətimizin başçısı tərəfindən məqsədyönlü şəkildə davam etdirilməsi ölkəmizin bugünkü müsbət reallıqlarını yaradıb. Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, biz Azərbaycanda güclü, özünə güvənən, müstəqil dövlət qururuq. Bu dövlət əbədi yaşamaqlıdır və uğurla yaşamaqlıdır.

Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu siyasətin varisiyinin təmin olunması sayəsində respublikamız özünün iqtisadi müstəqilliyini və bu əsasda siyasi müstəqilliyini tam təmin edib. Bu gün Azərbaycan heç bir kənar gücdən asılı deyil, beynəlxalq səviyyədə özünün milli maraqlarını qətiyyətlə qoruyur. Qısa müddətdə res-

publikamız regionun lider dövlətinə çevrilib. Eyni zamanda, dünyada Prezident İlham Əliyevin beynəlxalq həmrəyliyin möhkəmlənməsini hədəfləyən təşəbbüsləri, ölkəmizin mövqeyi nəzərə alınaraq qəbul olunur.

Müstəqil Azərbaycanın ən böyük uğurları isə heç şübhəsiz ki, 44 günlük müharibədə və 23 saatlıq lokal xarakterli antiterror tədbirlərində şanlı zəfərlər qazanmasıdır. Bu qələbələr sayəsində respublikamız ərazi bütövlüyünü və suverenliyini öz gücünə təmin edib. Bu gün respublikanın bütün ərazisində üçrəngli bayrağımız özəmətlə dalğalanır. Postmüharibə dövründə işğaldan azad olunmuş ərazilərdə genişmiqyaslı quruculuq-bərpa işləri həyata keçirilir, artıq Böyük Qayıdışa start verilib. Bütün bunlar isə müstəqil Azərbaycanın gücünü və qüdrətini nümayiş etdirir. Vətən müharibəsində qazanılan tarixi qələbənin 5-ci ildönümündə də biz Heydər Əliyevin xatirəsini böyük ehtiramla anırıq. Çünki dövlətimiz, Prezident İlham Əliyev möhz Ulu Öndərin ideyalarına sadıq qalmaqla, Onun yolunu davam etdirməklə xalqımızı haqqı çatdıran zəfərlərə qovuşdurdu. Bu qələbələr, Şuşanın, digər ərazilərimizin azad edilməsi Heydər Əliyevin ən böyük arzusu idi və O, buna möhkəm inanırdı. İlham Əliyev xoşbəxt Liderdir ki, Ata vəsiyyətini yerinə yetirib.

Mübariz ABDULLAYEV